

Guía Docente						
Datos Identificativos				2022/23		
Asignatura (*)	Lecturas de Literatura Española. Prosa		Código	613G01027		
Titulación	Grao en Español: Estudios Lingüísticos e Literarios					
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	4.5		
Idioma	Castelán					
Modalidade docente	Presencial					
Prerrequisitos						
Departamento	Letras					
Coordinación	Martinez Lopez, Maria Josefa	Correo electrónico	maria.josefa.martinez@udc.es			
Profesorado	Martinez Lopez, Maria Josefa	Correo electrónico	maria.josefa.martinez@udc.es			
Web						
Descripción xeral	Lectura crítica e comentario de textos en prosa dunha ou varias etapas da Literatura Española. A materia ten un carácter eminentemente práctico, de xeito que non se contempla a priori o deseño dun temario articulado en unidades. Non obstante, haberá unha introducción que permita ao alumnado o uso de ferramentas para aprender a técnica do comentario de textos prosísticos. Contemplaranse necesariamente estes apartados: 1.Introducción metodolóxica 2.Contextualización histórico-filolóxica 3.Lectura, análise e comentario literario dos textos prosísticos en español que se especificarán na guía docente					

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A3	Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.
A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A10	Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A16	Coñecer a crítica textual e a edición de textos.
A17	Ter un coñecemento avanzado das literaturas en lingua española.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B4	Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B9	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias do título
Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.	A1 A2 A3 A5 A10 A11 A14 A15 A16 A17	B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10	C3 C4 C6 C7 C8
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			C4
Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.			B5
Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.	A5		

Contidos	
Temas	Subtemas
Introducción metodolóxica	1.1 Elementos de historia 1.2 Conceptos e instrumentos 1.3 Orientacións metodolóxicas
Prosa de ficción XVII	2.1 Antecedentes medievais e renacentistas 2.2 Cervantes: Novelas ejemplares 2.3 María de Zayas: Novelas ejemplares y amorosas.
Prosa de ideas XVII	3.1 Quevedo: La hora de todos y la fortuna con seso 3.2 Gracián: Agudeza y Arte de ingenio.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A17 B7	16	16	32
Obradoiro	A1 A2 A3 A5 A10 A11 A15 A16 A17 B7 B8 B9 B10 C4	15	20	35
Lecturas	A2 A16 A17 B1 B6 B7	0	20	20
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A5 A11 A14 A15 A16 A17 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C3 C4 C6 C7 C8	0	23	23
Atención personalizada		2.5	0	2.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	As sesións maxistrais estarán a cargo da profesora e consistirán en orientar ao alumnado tanto nos temas relacionados cos métodos de análise como nas cuestións históricas (etapas, movementos, xéneros).
Obradoiro	Actividade de reflexión, debate sobre as propostas sobre o tema do os documentos de base do traballo individual a desenvolver
Lecturas	
Traballos tutelados	Traballo individual a través do cal o alumnado demostra que asimila e sabe explicar un tema elixido. O traballo terá unha extensión mínima de 10 e máxima de 15 páxinas a 1.5 espazo interliñal e fonte Times New Roman 12. Os criterios de avaliación indicaranse en Moodle.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	O alumno acudirá periódicamente a tutorías (presenciais, cando fose posible, ou telemáticas, en caso de confinamento por covid19) para aclarar dúbidas sobre a temática obxeto de estudio.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A5 A11 A14 A15 A16 A17 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C3 C4 C6 C7 C8	Traballo individual a través do cal o alumnado demostra que asimila e sabe explicar un tema elixido. O traballo terá unha extensión mínima de 10 e máxima de 15 páxinas a 2 espazos interliñais e fonte Times New Roman 12.	70
Obradoiro	A1 A2 A3 A5 A10 A11 A15 A16 A17 B7 B8 B9 B10 C4	Actividade de reflexión, debate sobre as propostas dos temas e dos documentos de base do traballo individual a desenvolver que serán presentados na aula.	30

Observacións avaliación	
Obterán a cualificación de NP (no presentado) as persoas que non realicen o Traballo individual titorizado.O alumnado que suspenda o traballo tutorizado na primeira oportunidade (xuño), deberá volvelo presentar, corrixindo as deficiencias e incorporando as melloras indicadas pola profesora. A data de entrega do traballo será o mesmo día fixado pola Facultade para o exame oficial de xullo. No caso de que non se complete a actividade de obradoiro en xuño, o/a alumno/a fará un exercicio (comentario de texto teatral) proporcionado pola profesora. A data de entrega do exercicio será o mesmo día fixado pola Facultade para o exame oficial de xullo.O alumnado con dispensa académica se adaptará á presente avaliación, realizando un Traballo individual titorizado e un comentario de texto teatral. Calquera falta de honradez académica (plaxio, é dicir, utilización de textos ou ideas doutros autores sin indicar a procedencia, copiar traballos, copiar nos exames, ou outras formas) se penalizará acordo con o indicado na normativa académica. Cumpre sinalar que a Xunta de Facultade aprobou o uso da aplicación "Turnitin" por parte do profesorado, ferramenta que permite detectar o plaxio. Pode reconocer traballos presentados nesta ou noutras universidades, así como porcións de textos procedentes doutros textos e sinalar a sua procedencia. A materia poderá ser adaptada ao estudiantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade. De ser o caso, deberán contactar cos servizos disponíbeis na UDC/no Centro: nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre académico, coa Unidade de Atención á Diversidade (https://www.udc.es/cufie/ADI/apoioalumnado/); no seu defecto, coa Titora ADI da Facultade de Filoloxía (no seguinte enderezo electrónico: pat.filoloxia@udc.gal).	

Fontes de información

Bibliografía básica	Lecturas obligatoriasCervantes, M. de. Novelas ejemplares, ed. J. García, M. Glaxia Gutenberg, 2013; Cátedra, Espasa Calpe.Gracián, B., Agudeza y Arte de ingenio, ed. E. Correa Calderón, M. Castalia, 1969; Oráculo manual y arte de prudencia, ed. E. Blanco, M. Cátedra, 2000 (selección).Quevedo, F. de, La hora de todos y la fortuna con seso, ed. Bourg, Dupont et Geneste, M. Cátedra, 1987; Castalia, ed. L. Schwartz, 2009.Zayas, María de, Novelas amorosas y ejemplares, ed. Julián Olivares, M. Cátedra, 2000.
Bibliografía complementaria	Clamurro, W. H., "La hora de todos y la geografía política de Quevedo", en Actas del X Congreso de la Asociación Internacional de Hispanistas, Barcelona, PPU, 1992, pp. 841?848.Clamurro, W. H., "Quevedo's World as Political Language: Reading La hora de todos", en Selected Proceedings of the Pennsylvania Foreign Language Conference, G. C. Martin, ed., Pittsburg, Duquesne University, Dept. of Modern Lang., 1993, pp. 102?106. Domínguez Ortiz, A., La sociedad española en el siglo XVII, Madrid, CSIC, 1963 y 1970, 2 vols.Espejo Surós, Javier y Carlos Mata Induráin (eds.), Trazas, ingenio y gracia. Estudios sobre María de Zayas y sus «Novelas amorosas y ejemplares», Pamplona, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Navarra, 2021. Colección BIADIG (Biblioteca Áurea Digital), 64 / Publicaciones Digitales del GRISO. García Cárcel, R., La Cultura del Siglo de Oro: pensamiento, arte y literatura, Madrid, Historia 16, 1996. García Gual, Carlos, Los orígenes de la novela, Madrid, Istmo, 1972 (varias ediciones).Gil Fernández, L., Panorama social del Humanismo español (1500?1800), (1981), Madrid, Tecnos, 1997.González de Amezúa y Mayo, Agustín, Cervantes creador de la novela corta española, Madrid, Instituto Miguel de Cervantes, 1982 (reprint)Kent, C., "Politics in La Hora de todos", JPh, I, 1977, pp. 99?120. Lida, R., Prosas de Quevedo, Barcelona, Crítica, 1981. Maravall, J. A., Estado moderno y mentalidad social (siglos XV al XVII), Madrid, Revista de Occidente, 1972, 2 vols. Maravall, J. A., Estudios de historia del pensamiento español. Serie tercera: siglo XVII, Madrid, Ediciones de Cultura Hispánica, 1975. Riandière La Roche, J, "La satire du monde à l'envers et ses implications politiques dans La hora de todos de Quevedo", en L'image du monde renversé et ses représentations littéraires de la fin du XVIe siècle au milieu du XVIIe, J. Lafond y A. Redondo, eds., París, Vrin, 1979, pp. 55-71. Riley, Edward, Teoría de la novela en Cervantes, Madrid, Taurus, 1971.Vauthier, Bénédicte, Teoría(s) de la novela moderna en España: revisión historiográfica, Oviedo, Genueve, 2019. L6-5028. Villanueva, Darío, El comentario de texto narrativo: cuento y novela, Madrid, Mare Nostrum, 2006.

Recomendacions

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacions

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías